

مدل اندازه سفارش اقتصادی با پرداخت معوقه‌ی جزئی و وابسته به حجم سفارش برای محصولات زوال‌پذیر

نادیا پور محمدضیا^۱، عطالله طالعی‌زاده^{۲*}

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد گروه مهندسی صنایع، پردیس دانشکده‌های فنی، دانشگاه تهران

۲. استادیار گروه مهندسی صنایع، پردیس دانشکده‌های فنی، دانشگاه تهران

خلاصه

تأمین‌کنندگان برای افزایش میزان فروش، عموماً امکان پرداخت معوقه را در شرایطی که میزان خرید فروشنده از حد معینی فراتر باشد فراهم می‌نمایند. در این مطالعه به بررسی سیستم موجودی سفارش اقتصادی با فرض امکان پرداخت معوقه وابسته به میزان سفارش برای محصولات زوال‌پذیر در یک زنجیره تأمین پرداخته‌ایم. در صورتی که حجم سفارش از سوی فروشنده از میزان معینی بالاتر باشد پرداخت معوقه به شکل کامل و در غیر این صورت به شکل جزئی امکان‌پذیر خواهد بود. قیمت خرید و فروش یکسان نبوده و نرخ هزینه سرمایه لزوماً بزرگ‌تر از بهره‌ی دریافتی از بانک نیست. برای تعیین پاسخ بهینه و منحصر بفرد لمها و قضایای متعددی تعریف شده که در ایجاد الگوریتم حل ارائه شده به کار بسته شده است. در نهایت برای نمایش اعتبار مدل ارائه شده و کارائی روش حل مورد استفاده به ارائه تعدادی مسئله نمونه و تحلیل نتایج حاصل پرداخته‌ایم.

اطلاعات مقاله

تاریخچه مقاله:

دریافت ۱۳۹۲/۹/۳۰

پذیرش ۱۳۹۳/۴/۱۵

کلمات کلیدی:

مدل‌های موجودی، اندازه سفارش اقتصادی، پرداخت معوقه وابسته به سطح سفارش، زوال‌پذیر موجودی

افزایش دهد [۲]

از طرفی اغلب محصولات، ارزش تجاری خود را در طول زمان از دست می‌دهند و برای برخی از محصولات سرعت این فرآیند فراتر از حد معمول است. این محصولات اصطلاحاً محصولات زوال‌پذیر یا فاسدشدنی نامیده می‌شوند. در مسائل موجودی، زوال به معنای آسیب، فساد، خرابی، تبخیر، منسوخ شدن، کاهش دارایی و ارزش حاشیه‌ای محصولات است که منجر به کاهش قابلیت استفاده از محصولات می‌شود [۳]. از آنجایی که زوال به دلیل از بین رفتن بخشی از موجودی منجر به تحمل هزینه اضافه به سیستم می‌شود تعیین سیاست مناسب موجودی محصولات زوال‌پذیر از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

در این پژوهش مدل چانگ و همکاران [۴] با در نظر داشتن زوال موجودی توسعه داده شده است. فرض بر این است که پرداخت معوقه وابسته به حجم سفارش بوده و در شرایطی که این میزان از حجم معینی کمتر باشد پرداخت معوقه به شکل جزئی و در غیر این صورت به شکل کلی مجاز خواهد بود. همانند مطالعه‌ی چانگ و همکاران، نرخ بهره‌ی پرداختی توسط بانک لزوماً کمتر از نرخ هزینه سرمایه نبوده و هزینه‌ی خرید و فروش محصول برابر نیستند.

-۱ مقدمه

در سال‌های اخیر، پژوهشگران در حوزه کنترل موجودی بیش از پیش به بررسی مسائل عملکردی حاکم بر فضای رقابتی حاضر، روی آورده‌اند. این فضای رقابتی فروشنده‌گان را بر آن داشته است که برای افزایش میزان فروش و ایجاد مزیت رقابتی امکانات و امتیازات ویژه‌ای در اختیار خریدار قرار دهند؛ پرداخت معوقه یکی از این امتیازات برای ترغیب خریدار به شمار می‌آید. مدل کلاسیک سفارش اقتصادی (EOQ) بر این فرض استوار است که هزینه خرید بلافلصله پس از سفارش دهی پرداخت می‌شود حال آن‌که، همان‌گونه که اشاره شد، عموماً تأمین‌کنندگان بازه‌ای زمانی برای پرداخت هزینه خرید در اختیار خریدار قرار می‌دهند [۱] که نه تنها موجب ترغیب وی و افزایش میزان خرید می‌شود بلکه این امکان را به او می‌دهد که با استفاده از این فرصت، هزینه سرمایه خود را کاهش دهد. در این فاصله زمانی خریدار قادر است با فروش محصولات خریداری شده از تأمین‌کننده، درآمد حاصل را سرمایه‌گذاری کرده و سود خود را

* نویسنده مسئول. عطالله طالعی‌زاده

تلفن: ۰۲۱-۸۴۴۸۶؛ پست الکترونیکی: taleizadeh@ut.ac.ir

فروش ارائه کرده‌اند. هوانگ [۲۲] مدل سفارش اقتصادی با پرداخت معوقه وابسته به حجم سفارش را در حالت جدیدی بررسی کرده است به این نحو که اگر حجم سفارش از میزان معینی بیشتر باشد پرداخت معوقه به شکل کلی و در غیر اینصورت به شکل جزئی خواهد بود. چانگ و همکاران [۴] مدل هوانگ [۲۰] را با فرض اینکه نرخ هزینه سرمایه لزوماً بزرگ‌تر از نرخ بهره دریافتی از بانک نبوده و قیمت خرید و فروش یکسان نیستند توسعه داده است. این مقاله روش حل متفاوتی نسبت به روش هوانگ ارائه کرده است.

(۳) مدل‌های پرداخت معوقه با در نظر داشتن زوال موجودی آگاروال و جاگی [۲۳] مدل گویال [۱۰] را با در نظر داشتن زوال موجودی مورد بررسی قرار داده اند و در مطالعه جمال و همکاران [۲۴] این مدل با افزودن فرض کمبود علاوه بر زوال موجودی توسعه یافته است. سارکر و همکاران [۲۵] و چانگ و همکاران [۲۶] مسئله مطرح شده را به ترتیب با افزودن نرخ تورم و تابع خطی تقاضا مدلسازی نموده‌اند. یانگ [۲۷] مسئله پرداخت معوقه را با در نظر داشتن زوال موجودی، کمبود، تورم و انبار دوگانه مدلسازی کرده است که در مطالعه‌ی ژو و یانگ [۲۸] با در نظر داشتن تقاضای وابسته به سطح موجودی و هزینه‌ی حمل و نقل توسعه یافته است. زمینه مورد بررسی در این مقاله از سوی بسیاری از محققین مورد بررسی قرار گرفته است و صرفاً بخشی از این تحقیقات در قسمت مرور اربیبات ارائه شده است. اما نکته قابل توجه این است که در هیچ‌یک از موارد فوق با توجه به آن‌جهه در مرور ادبیات موضوع به چشم می‌خورد فرض همزمان مسئله زوال موجودی و پرداخت معوقه وابسته به سطح سفارش‌دهی، بررسی نشده است. نوآوری اصلی مقاله در لحاظ کردن پرداخت معوقه وابسته به میزان سفارش برای کالاهای فسادپذیر است که پیچیدگی مدل را بهشت افزایش می‌دهد.

ادامه مقاله به شکل مقابله ساختار یافته است: بخش دوم به تبیین ساختار مدل موجودی ارائه شده می‌پردازد. در بخش سوم به تشریح روش حل مورد استفاده پرداخته و نتایج عددی در بخش چهارم پژوهش ارائه شده است. در نهایت پژوهش پیش رو با ارائه نتیجه‌گیری و رویکردهای آتی در بخش پنجم پایان می‌یابد.

۲- مدل سازی ریاضی

نمادگذاری:

هزینه هر بار سفارش‌دهی	A
تقاضای سالیانه	D
نرخ زوال موجودی	θ
قیمت فروش هر واحد محصول	P
قیمت خرید هر واحد محصول	C
هزینه‌ی نگهداری هر واحد محصول در سال بدون	h
در نظر داشتن نرخ سرمایه‌گذاری	

پرداخت معوقه یکی از مؤلفه‌ای معمول تبادلات تجاری و عامل محرك افزایش میزان فروش در کوتاه‌مدت بهشمار می‌آید [۵]. از آنجائی که فرض پرداخت معوقه هزینه‌های سیستم از جمله هزینه نگهداری موجودی و در نتیجه میزان سفارش اقتصادی را تحت الشاع قرار می‌دهد [۶] مطالعات زیادی به بررسی میزان سفارش اقتصادی در شرایط پرداخت معوقه پژوهش‌های آتی قرار زمینه که با وجود مفروضات ساده، مبنای برای پژوهش‌های آتی قرار گرفته‌اند می‌توان به مقالات مراجع [۷، ۸، ۹ و ۱۰] اشاره نمود. بهطورکلی حوزه ادبیات موضوع پژوهش پیش‌رو را می‌توان به سه بخش کلی تقسیم کرد که عبارتند از: مدل‌های پرداخت معوقه کلاسیک، مدل‌های پرداخت معوقه وابسته به سطح سفارش و مدل‌های پرداخت معوقه با در نظر داشتن زوال موجودی.

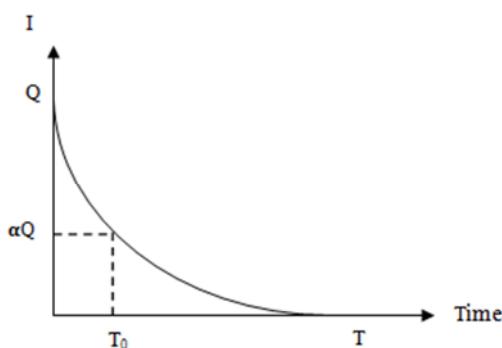
۱) مدل‌های پرداخت معوقه کلاسیک

مدل ارائه شده توسط گویال [۱۰] مبنای بسیاری از مطالعات صورت گرفته در زمینه پرداخت معوقه قرار گرفته است. در مطالعه ونtra و همکاران [۱۱] مدل گویال [۱۰] با افزودن فرض امکان پرداخت معوقه از سوی خریدار به مشتری مورد بررسی قرار گرفته است. تنگ [۱۲] و دیو [۱۳] مدل گویال [۱۰] را با در نظر داشتن تفاوت قیمت خرید و فروش توسعه داده اند. لیاو و همکاران [۱۴] به ارائه مدل سفارش اقتصادی با تقاضای وابسته به سطح موجودی در شرایط امکان پرداخت معوقه پرداخته اند و در مطالعه جاگی و همکاران [۱۵] مدل سفارش اقتصادی با عدم امکان کمبود و پرداخت معوقه دو سطحی مورد بررسی قرار گرفته است. در این مدل تقاضای مشتری وابسته به طول زمان ممکن برای پرداخت معوقه بوده و نرخ هزینه سرمایه و بهره پرداختی لزوماً برابر نیستند. مطالعه هانگ و هسو [۱۶] نیز مدل مشابهی را مورد بررسی قرار داده است. سونی و شاه [۱۷] ساختاری سه سطحی برای نرخ هزینه‌ی سرمایه‌گذاری شامل یک دوره بدون بهره، یک دوره با نرخ بهره I_{c1} و دوره بعدی با نرخ $I_{c2} > I_{c1}$ پیشنهاد داده‌اند. چن و کانگ [۱۸] به مقایسه دو حالت پرداخت معوقه یک سطحی و دو سطحی پرداخته اند که نتایج حاصل نشان داده است که پرداخت معوقه دو سطحی موجب کاهش سود زنجیره تأمین می‌شود.

۲) مدل‌های پرداخت معوقه وابسته به سطح سفارش

مطالعه خوجی و مهرز [۱۹] را می‌توان به عنوان اولین پژوهشی در نظر گرفت که امکان پرداخت معوقه را وابسته به سطح سفارش کرده است. به این معنا که تأمین‌کننده تنها در صورتی به خریدار امکان پرداخت معوقه هزینه خرید را می‌دهد که سطح سفارش از میزان معینی بالاتر باشد. شین و هوانگ [۲۰] به بهینه‌سازی قیمت و میزان سفارش در شرایط پرداخت معوقه وابسته به حجم سفارش پرداخته‌اند. در این مدل فرض شده است که طول دوره پرداخت معوقه تابعی از سطح سفارش بوده و تقاضا نیز وابسته به قیمت فروش است. اویانگ و همکاران [۲۱] مدل یکپارچه‌ای با نرخ تولید متغیر، پرداخت معوقه وابسته به حجم سفارش و تقاضای وابسته به قیمت

$$I(t) = \frac{D}{\theta} \left[e^{\theta(T-t)} - 1 \right] \quad 0 \leq t \leq T \quad (2)$$

شکل (۱): نمایش گرافیکی سیستم موجودی

بنابراین میزان سفارش برابر با معادله (۳) است

$$Q = I(0) = \frac{D}{\theta} \left[e^{\theta T} - 1 \right] \quad (3)$$

با توجه به رابطه (۳) مدت زمانی که طی آن W واحد موجودی در اثر اراضی تقاضا و زوال موجودی به صفر می‌رسد برابر است با:

$$T_w = \frac{1}{\theta} \ln \left(\frac{\theta W}{D} + 1 \right) \quad (4)$$

اگر $Q \geq W$ باشد یعنی $T \geq T_w$, پرداخت معوقه به شکل کامل مجاز است؛ به این معنا که خریدار CQ واحد پولی را پس از واحد زمانی از زمان سفارش‌دهی پرداخت می‌نماید. در غیر این صورت پرداخت معوقه به شکل جزئی مجاز است. در این شرایط هنگام سفارش‌دهی لازم است $(1-\alpha)CQ$ واحد پولی پرداخت شده و مابقی یعنی αCQ واحد پولی در پایان دوره‌ی پرداخت معوقه به تأمین‌کننده پرداخت شود.

اگر T_0 مدت زمانی باشد که طی آن $(1-\alpha)Q$ واحد موجودی در اثر اراضی تقاضا و زوال موجودی مصرف شود، با توجه به رابطه (۴) به شکل زیر تعریف می‌شود:

$$T_0 = \frac{1}{\theta} \ln \left(\frac{(1-\alpha)\theta Q}{D} + 1 \right) = \frac{1}{\theta} \ln \left[(1-\alpha)e^{\theta T} + \alpha \right] \quad (5)$$

برای محاسبه کل هزینه‌های سیستم موجودی، با توجه به موقعیت M و T_w نسبت به هم، دو حالت کلی خواهیم داشت:

حالت (الف) $M \geq T_w$

حالت (ب) $T_w < M$

در این بخش ابتدا به معرفی هزینه‌های مشترک سیستم موجودی پرداخته و سپس هزینه‌ی سرمایه و نرخ بهره دریافتی را برای دو حالت ذکر شده بیان خواهد شد.

i_e	نرخ بهره پرداختی توسط بانک به ازای هر واحد پولی در سال
i_k	نرخ هزینه سرمایه به ازای هر واحد پولی در سال
M	طول دوره پرداخت هزینه‌ی معوقه
α	درصدی از حجم سفارش که پرداخت معوقه‌ی آن مجاز است
W	حداقل میزان موجودی که به ازای آن پرداخت معوقه به شکل کلی مجاز است
T_w	بازه زمانی که طی آن W واحد موجودی مصرف می‌شود
متغیرهای تصمیم	
T	طول دوره بازنگری سیستم موجودی (متغیر تصمیم)
Q	حجم سفارش
T_0	بازه زمانی که طی آن $(1-\alpha)Q$ واحد موجودی مصرف می‌شود
$TRC(T)$	هزینه کل سالیانه سیستم موجودی
مفروضات:	

۱. بازنگری سیستم موجودی به شکل آنی و با نرخ نامحدود صورت می‌پذیرد.
 ۲. نرخ تقاضا معین بوده و کمبود مجاز نیست.
 ۳. سیستم موجودی تکمحصولی است.
 ۴. افق زمانی برنامه‌ریزی سیستم موجودی نا محدود است.
 ۵. نرخ زوال موجودی ثابت است.
 ۶. اگر $Q \geq W$ باشد یعنی $T \geq T_w$, پرداخت معوقه به شکل کامل مجاز است؛ به این معنا که خریدار CQ واحد پولی را پس از M واحد زمانی از زمان سفارش‌دهی پرداخت می‌نماید. در غیر این صورت پرداخت معوقه به شکل جزئی مجاز است. در این شرایط هنگام سفارش‌دهی لازم است $(1-\alpha)CQ$ واحد پولی پرداخت شده و مابقی یعنی αCQ واحد پولی در پایان دوره‌ی پرداخت شده و مابقی یعنی αCQ واحد پولی در پایان دوره‌ی پرداخت معوقه به تأمین‌کننده پرداخت شود.
 ۷. طی مدت زمانی که هزینه خرید تسویه نشده است درآمد حاصل از فروش در یک حساب سپرده با نرخ بهره دریافتی i سرمایه گذاری می‌شود.
- همان‌گونه که در شکل (۱) مشاهده می‌شود کاهش سطح موجودی به طور همزمان در اثر اراضی تقاضا و نرخ زوال موجودی رخ می‌دهد. بنابراین تغییرات سطح موجودی به شکل زیر فرموله خواهد شد:

$$\frac{dI(t)}{dt} + \theta I(t) = -D \quad 0 \leq t \leq T \quad (1)$$

با درنظر داشتن کران $I(T) = 0$ راه حل معادله (۱) به صورت زیر خواهد بود:

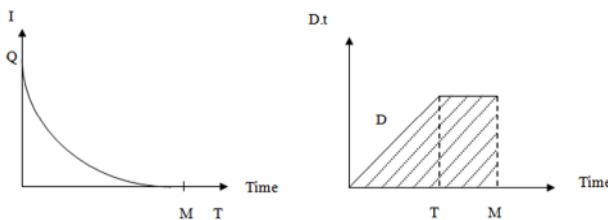
۱-۲- هزینه‌های مشترک سیستم موجودی

$$TRC_1 = TRC^c + \frac{i_k CD}{T\theta^2} \left[e^{\theta(T-M)} - \theta(T-M) - 1 \right] - \frac{i_e PDT^2}{2T} M^2 \quad (12)$$

الف) $T_w \leq T \leq M$

همان‌گونه که در شکل (۳) مشاهده می‌شود مجموع هزینه سرمایه قابل پرداخت و بهره دریافتی به شکل زیر خواهد بود:

$$-\frac{i_e PDT^2}{2T} - \frac{i_e PD}{T} (M-T)T \quad (13)$$

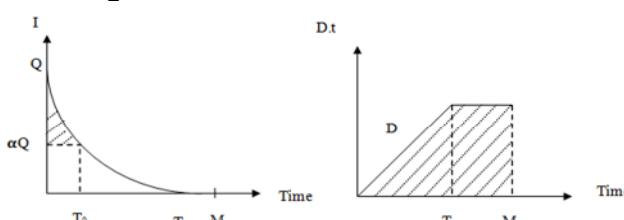
شکل (۳): هزینه سرمایه پرداختی و بهره دریافتی در حالت ۲-الف

در نتیجه مجموع کل هزینه‌های سالیانه سیستم موجودی برابر است:
با:

$$TRC_2 = TRC^c - \frac{i_e PDT^2}{2T} - \frac{i_e PD}{T} (M-T)T \quad (14)$$

همان‌گونه که در شکل (۴) مشاهده می‌شود مجموع هزینه سرمایه قابل پرداخت و بهره دریافتی به شکل زیر خواهد بود:

$$\begin{aligned} & \frac{i_k C}{T} \int_0^{T_w} I(t) dt - \frac{i_k C}{T} \alpha Q T_0 - \frac{i_e PD}{2T} T^2 \\ & - \frac{i_e PD}{T} (M-T)T \\ & = \frac{i_k CD}{\theta^2 T} \left\{ (1-\alpha) e^{2\theta T} + \alpha e^{\theta T} - \ln \left[(1-\alpha) e^{\theta T} + \alpha \right] + 1 \right\} \\ & - \frac{i_k C \alpha D}{\theta^2 T} (e^{\theta T} - 1) \ln \left[(1-\alpha) e^{\theta T} + \alpha \right] \\ & - \frac{i_e PDT^2}{2} - i_e PD(M-T) \end{aligned} \quad (15)$$

شکل (۴): هزینه سرمایه پرداختی و بهره دریافتی در حالت ۳-الف

در نتیجه مجموع کل هزینه‌های سالیانه سیستم موجودی برابر است:
با:

مؤلفه‌های مشترک هزینه در سیستم موجودی عبارتند از:
هزینه سالیانه سفارش دهی:

$$OC = \frac{A}{T} \quad (6)$$

هزینه سالیانه نگهداری موجودی:

$$HC = \frac{h}{T} \int_0^T I(t) dt = \frac{hD}{T\theta^2} \left[e^{\theta T} - \theta T - 1 \right] \quad (7)$$

هزینه سالیانه خرید:

$$PC = \frac{CQ}{T} = \frac{CD}{\theta T} \left[e^{\theta T} - 1 \right] \quad (8)$$

هزینه سالیانه زوال موجودی:

$$DC = \frac{P}{T} \int_0^T \theta I(t) dt = \frac{PD}{\theta T} \left[e^{\theta T} - \theta T - 1 \right] \quad (9)$$

در نتیجه کل هزینه‌های مشترک سیستم موجودی برابر خواهد بود با:

$$\begin{aligned} TRC^c(T) &= OC + HC + PC + DC \\ TRC^c(T) &= \frac{A}{T} + \frac{hD}{T\theta^2} \left[e^{\theta T} - \theta T - 1 \right] \\ &+ \frac{CD}{\theta T} \left[e^{\theta T} - 1 \right] + \frac{PD}{\theta T} \left[e^{\theta T} - \theta T - 1 \right] \end{aligned} \quad (10)$$

۲-۲-۲- هزینه سرمایه و بهره دریافتی

همان‌گونه که پیشتر ذکر شد با توجه به موقعیت T_w و M دو حالت کلی خواهیم داشت:

الف) $M < T_w$ م) $M \geq T_w$

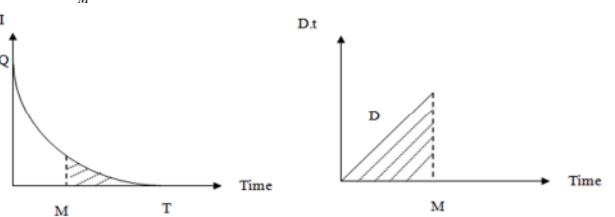
که در این بخش به بررسی هر یک می‌پردازیم.

الف) $M \geq T_w$

در این حالت با توجه به فرض ۶ و ۷ سه زیر حالت ممکن تعریف می‌شوند که عبارتند از:
- ۱) $M \leq T$

همان‌گونه که در شکل (۲) مشاهده می‌شود مجموع هزینه سرمایه قابل پرداخت و بهره دریافتی به شکل زیر خواهد بود:

$$\frac{i_k C}{T} \int_M^T I(t) dt - \frac{i_e PD}{2T} M^2 \quad (11)$$

شکل (۲): هزینه سرمایه پرداختی و بهره دریافتی در حالت ۱-الف

در نتیجه مجموع کل هزینه‌های سالیانه سیستم موجودی برابر است:
با:

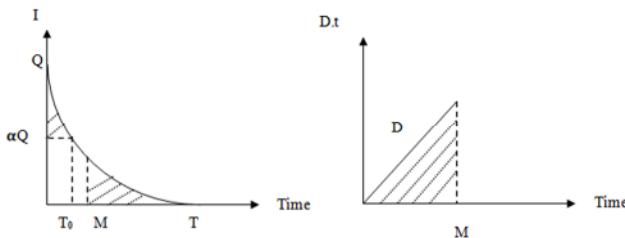
$$\begin{aligned} TRC_5 &= TRC_3 = TRC^c \\ &+ \frac{i_k CD}{\theta^2 T} \left\{ \frac{(1-\alpha)e^{2\theta T} + \alpha e^{\theta T} + 1}{-\ln[(1-\alpha)e^{\theta T} + \alpha]} \right\} \\ &- \frac{i_k C \alpha D}{\theta^2 T} (e^{\theta T} - 1) \ln \left[\frac{(1-\alpha)e^{\theta T}}{+\alpha} \right] \\ &- \frac{i_e PDT}{2T} - i_e PD(M - T) \end{aligned} \quad (21)$$

(21)

$T_0 < M \leq T$ (ب) -۲-۲

همان‌گونه که در شکل (۵) مشاهده می‌شود مجموع هزینه سرمایه قابل پرداخت و بهره دریافتی به شکل زیر خواهد بود:

$$\begin{aligned} &\frac{i_k C}{T} \int_0^{T_0} I(t) dt - \frac{i_k C}{T} \alpha Q T_0 \\ &+ \frac{i_k C}{T} \int_M^T I(t) dt - \frac{i_e PD}{2T} M^2 \\ &= \frac{i_k CD}{\theta^2 T} \left\{ \frac{(1-\alpha)e^{2\theta T} + \alpha e^{\theta T}}{-\ln[(1-\alpha)e^{\theta T} + \alpha]} + 1 \right\} \\ &- \frac{i_k C \alpha D}{\theta^2 T} (e^{\theta T} - 1) \ln \left[\frac{(1-\alpha)e^{\theta T}}{+\alpha} \right] \\ &+ \frac{i_k CD}{\theta^2 T} (e^{\theta(T-M)} - \theta(T-M) - 1) - \frac{i_e PDM^2}{2T} \end{aligned} \quad (22)$$

شکل (۵): هزینه سرمایه پرداختی و بهره دریافتی در حالت -۲-۲- ب

در نتیجه مجموع کل هزینه‌های سالیانه سیستم موجودی برابر است

: با

$$\begin{aligned} TRC_6 &= TRC^c + \frac{i_k CD}{\theta^2 T} \left\{ \frac{(1-\alpha)e^{2\theta T} + \alpha e^{\theta T} + 1}{-\ln[(1-\alpha)e^{\theta T} + \alpha]} \right\} \\ &- \frac{i_k C \alpha D}{\theta^2 T} (e^{\theta T} - 1) \ln \left[\frac{(1-\alpha)e^{\theta T}}{+\alpha} \right] \\ &+ \frac{i_k CD}{\theta^2 T} (e^{\theta(T-M)} - \theta(T-M) - 1) - \frac{i_e PDM^2}{2T} \\ &M < T_0 \leq T \quad (ب) -۲-۳ \end{aligned} \quad (23)$$

همان‌گونه که در شکل (۶) مشاهده می‌شود مجموع هزینه سرمایه قابل پرداخت و بهره دریافتی به شکل زیر خواهد بود:

$$\begin{aligned} TRC_3 &= TRC^c + \frac{i_k CD}{\theta^2 T} \left\{ \frac{(1-\alpha)e^{2\theta T} + \alpha e^{\theta T} + 1}{-\ln[(1-\alpha)e^{\theta T} + \alpha]} \right\} \\ &- \frac{i_k C \alpha D}{\theta^2 T} (e^{\theta T} - 1) \ln \left[\frac{(1-\alpha)e^{\theta T}}{+\alpha} \right] \\ &- \frac{i_e PDT}{2T} - i_e PD(M - T) \end{aligned} \quad (16)$$

بنابراین کل هزینه‌های سالیانه سیستم موجودی در حالت الف به صورت (۱۷) تعریف می‌شود

$$TRC = \begin{cases} TRC_1 & M \leq T \\ TRC_2 & T_w \leq T \leq M \\ TRC_3 & T \leq T_w \end{cases} \quad (17)$$

(17)

$M < T_w$ (ب)

در این حالت با توجه به فرض ۶ و ۷ دو زیر حالت کلی خواهیم داشت که عبارتند از:

$T_w \leq T$ (ب) -۱

در این حالت مجموع هزینه‌ی سرمایه قابل پرداخت و بهره دریافتی به شکل زیر خواهد بود:

$$\frac{i_k C}{T} \int_M^T I(t) dt - \frac{i_e PD}{2T} M^2 \quad (18)$$

در نتیجه مجموع هزینه‌های سالیانه سیستم موجودی برابر است:

$$\begin{aligned} TRC_4 &= TRC_1 = TRC^c - \frac{i_e PD}{2T} M^2 \\ &+ \frac{i_k CD}{T \theta^2} \left[e^{\theta(T-M)} - \theta(T-M) - 1 \right] \end{aligned} \quad (19)$$

$T_w > T$ (ب) -۲

این حالت با توجه به موقعیت‌های ممکن T و T_0 و M نسبت به هم به سه بخش تقسیم می‌شود که عبارتند از:

$T_0 < T \leq M$ (ب) -۲-۱

مجموع هزینه سرمایه قابل پرداخت و بهره دریافتی به شکل زیر خواهد بود:

$$\begin{aligned} &\frac{i_k C}{T} \int_0^{T_0} I(t) dt - \frac{i_k C}{T} \alpha Q T_0 \\ &- \frac{i_e PD}{2T} T^2 - \frac{i_e PD}{T} (M-T) T \\ &= \frac{i_k CD}{\theta^2 T} \left\{ \frac{(1-\alpha)e^{2\theta T} + \alpha e^{\theta T}}{-\ln[(1-\alpha)e^{\theta T} + \alpha]} + 1 \right\} \\ &- \frac{i_k C \alpha D}{\theta^2 T} (e^{\theta T} - 1) \ln \left[\frac{(1-\alpha)e^{\theta T}}{+\alpha} \right] \\ &- \frac{i_e PDT}{2} - i_e PD(M - T) \end{aligned} \quad (20)$$

در نتیجه مجموع کل هزینه‌های سالیانه سیستم موجودی برابر است

وجود دارد که $TRC_1(T)$ را کمینه می‌کند Δ_1 به شکل زیر تعریف می‌شود:

$$\begin{aligned} \Delta_1 &= -A + \frac{(h + P\theta)D}{\theta^2} \left[e^{\theta M} + \theta M e^{\theta M} - 1 \right] \\ &\quad - \frac{CD}{\theta^2} \left[\theta e^{\theta M} - \theta \right] + CDM e^{\theta M} + \frac{i_e PDM^2}{2} \end{aligned} \quad (28)$$

در نتیجه برای محاسبه T بهینه از لم ۱ به شکل زیر استفاده می‌نمائیم.
لم ۱:

(الف) اگر $\Delta_1 \leq 0$ باشد ($T = T_1$ در نقطه $TRC_1(T)$ در M, ∞ دارای مقدار کمینه است که $T_1 \in [M, \infty)$ بوده و در رابطه (۲۷) صدق می‌کند.
(ب) اگر $\Delta_1 > 0$ باشد ($T = M$ در نقطه حدی $TRC_1(T)$ دارای مقدار کمینه است.
اثبات لم ۱ در پیوست ضمیمه شده است.

به طور مشابه شرط لازم برای کمینه شدن $TRC_2(T)$ برابر

$$\frac{d TRC_2(T)}{dT} = 0$$

$$\begin{aligned} &-A - \frac{(h + P\theta)D}{\theta^2} \left[e^{\theta T} - \theta T - 1 \right] + CDT e^{\theta T} \\ &+ D \frac{(h + P\theta)T - C}{\theta^2} \left[\theta e^{\theta T} - \theta \right] + \frac{i_e PDT^2}{2} = 0 \end{aligned} \quad (29)$$

برای این که نشان دهیم مقدار منحصر بفرد T در بازه $[T_w, M]$ وجود دارد که $TRC_2(T)$ را کمینه می‌کند Δ_2 به شکل زیر تعریف می‌شود:

$$\begin{aligned} \Delta_2 &= -A + \frac{(h + P\theta)D}{\theta^2} \left[e^{\theta T_w} + \theta T_w e^{\theta T_w} - 1 \right] \\ &\quad - \frac{CD}{\theta^2} \left[\theta e^{\theta T_w} - \theta \right] + CDT_w e^{\theta T_w} + \frac{i_e PDT_w^2}{2} \end{aligned} \quad (30)$$

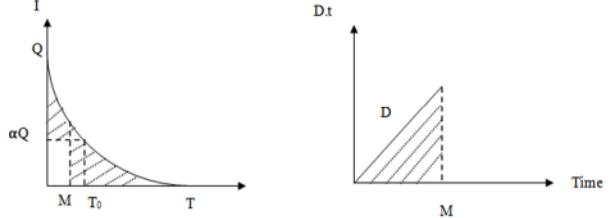
بدیهی است که اگر $M \geq T_w$ باشد $\Delta_1 \geq \Delta_2 \geq \Delta_1$ خواهد بود. در نتیجه لم ۲ به صورت زیر تعریف می‌شود
لم ۲:

(الف) اگر $\Delta_1 \leq \Delta_2 \leq 0$ باشد ($T = T_2$ در نقطه $TRC_1(T)$ دارای مقدار کمینه می‌باشد که $T_2 \in [T_w, M]$ بوده و در رابطه (۲۹) صدق می‌کند.

(ب) اگر $\Delta_2 > 0$ باشد ($T = T_w$ در نقطه حدی $TRC_1(T)$ دارای مقدار کمینه می‌باشد.

(ج) اگر $0 < \Delta_1 < \Delta_2$ باشد ($T = M$ در نقطه حدی $TRC_1(T)$ دارای مقدار کمینه می‌باشد.
اثبات لم ۲ مشابه لم ۱ است.

$$\begin{aligned} &\frac{i_k C}{T} \int_0^T I(t) dt - \frac{i_k C}{T} \alpha Q M - \frac{i_e P D}{2T} M^2 \\ &= \frac{i_k C D}{\theta^2 T} (e^{\theta T} - \theta T - 1) \\ &\quad - \frac{i_k C \alpha M D}{\theta T} (e^{\theta T} - 1) - \frac{i_e P D M^2}{2T} \end{aligned} \quad (24)$$

شکل (۶): هزینه سرمایه پرداختی و بهره دریافتی در حالت ۳-۲-۳-ب
در نتیجه مجموع کل هزینه‌های سالیانه سیستم موجودی برابر است با:

$$\begin{aligned} TRC_7 &= TRC^c + \frac{i_k C D}{\theta^2 T} (e^{\theta T} - \theta T - 1) \\ &\quad - \frac{i_k C \alpha M D}{\theta T} (e^{\theta T} - 1) - \frac{i_e P D M^2}{2T} \end{aligned} \quad (25)$$

بنابراین کل هزینه‌های سالیانه سیستم موجودی در حالت ب به صورت (۲۶) تعریف می‌شود.

$$TRC = \begin{cases} TRC_1 & T_w \leq T \\ TRC_3 & T_w > T, T_0 < T \leq M \\ TRC_6 & T_w > T, T_0 < M \leq T \\ TRC_7 & T_w > T, M < T_0 < T \end{cases} \quad (26)$$

۳- روش حل

در این بخش طول دوہ بهینه بازنگری سیستم موجودی و هزینه کل مربوطه محاسبه خواهد شد.

حالت (الف):

شرط لازم برای کمینه شدن $TRC_1(T)$ برابر است بنابراین خواهیم داشت:

$$\begin{aligned} &-A - \frac{(h + P\theta)D}{\theta^2} \left[e^{\theta T} - \theta T - 1 \right] \\ &+ D \frac{(h + P\theta)T - C}{\theta^2} \left[\theta e^{\theta T} - \theta \right] + CDT e^{\theta T} \\ &+ \frac{i_k C D}{\theta^2} \left[\theta T e^{\theta(T-M)} - e^{\theta(T-M)} - \theta M + 1 \right] \\ &+ \frac{i_e P D M^2}{2} = 0 \end{aligned} \quad (27)$$

برای این که نشان دهیم مقدار منحصر بفرد T در بازه $[M, \infty)$ در نتیجه (۲۷)

قضیه ۱: اگر $M \geq T_w$ باشد، مقدار بهینه طول دوره‌ی بازنگری موجودی (T^*) به شکل جدول (۱) محاسبه می‌شود.

حالت (ب)

همانند حالات الف شرط لازم برای کمینه‌شدن $M < T_w$

$$\frac{d \text{TRC}_1(T)}{dT} = 0 \quad \text{برابر} \quad \text{است. برای اینکه}$$

نشان دهیم مقدار منحصربفرد T در بازه‌ی $[T_w, \infty)$ وجود دارد که $\text{TRC}_1(T)$ را کمینه می‌کند Δ_4 به شکل زیر تعریف می‌شود:

$$\begin{aligned} \Delta_4 = -A - \frac{(h + P\theta)D}{\theta^2} &\left[e^{\theta T_w} - \theta T_w e^{\theta T_w} - 1 \right] \\ - \frac{CD}{\theta^2} &\left[\theta e^{\theta T_w} - \theta \right] + CDT_w e^{\theta T_w} + \frac{i_e PDT^2}{2} \\ + \frac{i_k CD}{\theta^2} &\left[\theta T_w e^{\theta(T_w - M)} - e^{\theta(T_w - M)} - \theta M + 1 \right] \end{aligned} \quad (33)$$

لم ۴

الف) اگر $\Delta_4 \leq 0$ باشد $T = T_4$ در نقطه $\text{TRC}_1(T)$ دارای مقدار

کمینه است که $T_4 \in [T_w, \infty)$ بوده و در رابطه (۲۷) صدق می‌کند.

ب) اگر $\Delta_4 > 0$ باشد $T = T_w$ در نقطه حدی $\text{TRC}_1(T)$ دارای مقدار کمینه می‌باشد.

اثبات لم ۴ مشابه لم ۱ است.

$\text{TRC}_5(T) = \text{TRC}_3(T)$ به طور مشابه شرط لازم برای کمینه شدن

$$\frac{d \text{TRC}_3(T)}{dT} = 0 \quad \text{برابر} \quad \text{می‌باشد. برای اینکه نشان دهیم مقدار}$$

منحصربفرد T در بازه‌ی $[0, M]$ وجود دارد که $\text{TRC}_3(T)$

کمینه می‌کند طبق رابطه (۳۴) Δ_5 به شکل رابطه (۳۴) تعریف

می‌شود.

$$\begin{aligned} \Delta_5 = -A - \frac{(h + P\theta)D}{\theta^2} &\left[e^{\theta M} - \theta M e^{\theta M} - 1 \right] \\ - \frac{CD}{\theta^2} &\left[\theta e^{\theta M} - \theta \right] + CDM e^{\theta M} + \frac{i_e PDT^2}{2} \\ - \frac{i_k CD}{\theta^2} &\left\{ \begin{array}{l} \left[(1 - \alpha) e^{2\theta M} (1 - 2\theta M) \right] \\ - (\ln[(1 - \alpha) e^{\theta M} + \alpha]) \\ \left[\alpha e^{\theta M} (1 - \theta M) + 1 - \alpha \right] \end{array} \right\} \\ + \alpha e^{\theta M} (1 - \theta M) + & \\ \frac{(1 - \alpha) \theta e^{\theta M}}{(1 - \alpha) e^{\theta M} + \alpha} &\left[\alpha M e^{\theta M} \right. \\ &\left. -(1 + \alpha) M \right] \end{aligned} \quad (34)$$

در نتیجه لم ۵ به شکل زیر تعریف می‌شود:

لم ۵

الف) اگر $\Delta_5 \geq 0$ باشد $T = T_5$ در نقطه $\text{TRC}_3(T)$ دارای مقدار

کمینه است که $T_5 \in (0, M]$ بوده و در رابطه (۳۱) صدق می‌کند.

در نهایت شرط لازم برای کمینه شدن $\text{TRC}_3(T)$ برابر

$$\text{است که در رابطه (۳۱) نمایش داده شده است.} \quad \frac{d \text{TRC}_3(T)}{dT} = 0$$

$$-A - \frac{(h + P\theta)D}{\theta^2} \left[e^{\theta T} - \theta T - 1 \right]$$

$$+ D \frac{(h + P\theta)T - C}{\theta^2} \left[\theta e^{\theta T} - \theta \right] + CDT e^{\theta T}$$

$$\left. \begin{aligned} &\left[(1 - \alpha) e^{2\theta T} (1 - 2\theta T) \right] \\ &- (\ln[(1 - \alpha) e^{\theta T} + \alpha]) \\ &\left[\alpha e^{\theta T} (1 - \theta T) + 1 - \alpha \right] \\ &\alpha e^{\theta T} (1 - \theta T) \\ &+ \frac{(1 - \alpha) \theta e^{\theta T} T}{(1 - \alpha) e^{\theta T} + \alpha} \left[\alpha e^{\theta T} - (1 + \alpha) \right] \end{aligned} \right\} \quad (31)$$

$$+ \frac{i_e PDT^2}{2} = 0$$

برای این‌که نشان دهیم مقدار منحصربفرد T در بازه‌ی $(0, T_w)$ وجود دارد که $\text{TRC}_3(T)$ را کمینه می‌کند Δ_3 مطابق رابطه (۳۲) تعریف می‌شود.

$$\Delta_3 = -A + \frac{(h + P\theta)D}{\theta^2} \left[e^{\theta T_w} + \theta T_w e^{\theta T_w} - 1 \right]$$

$$- \frac{CD}{\theta^2} \left[\theta e^{\theta T_w} - \theta \right] + CDT_w e^{\theta T_w} + \frac{i_e PDT_w^2}{2}$$

$$\left. \begin{aligned} &\left[(1 - \alpha) e^{2\theta T_w} (1 - 2\theta T_w) \right] \\ &- (\ln[(1 - \alpha) e^{\theta T_w} + \alpha]) \\ &\left[\alpha e^{\theta T_w} (1 - \theta T_w) + 1 - \alpha \right] \\ &+ \alpha e^{\theta T_w} (1 - \theta T_w) \\ &+ \frac{(1 - \alpha) \theta e^{\theta T_w} T_w}{(1 - \alpha) e^{\theta T_w} + \alpha} \left[\alpha T_w e^{\theta T_w} \right. \\ &\left. -(1 + \alpha) T_w \right] \end{aligned} \right\} \quad (32)$$

لم ۳ به صورت زیر تعریف می‌شود:

لم ۳

الف) اگر $\Delta_3 \geq 0$ باشد $T = T_3$ در نقطه $\text{TRC}_3(T)$ دارای مقدار

کمینه است که $T_3 \in (0, T_w)$ بوده و در رابطه (۳۱) صدق می‌کند.

ب) اگر $\Delta_3 < 0$ باشد نقطه ای نظیر $\text{TRC}_3(T)$ که $T \in (0, T_w)$ را کمینه کند وجود ندارد.

اثبات لم ۳ مشابه لم ۱ است.

از آنجائی که $M \geq T_w$ است $\Delta_1 \geq \Delta_2$ خواهد بود. با ترکیب

لهمهای ۱-۳ و $\text{TRC}_1(M) = \text{TRC}_2(M)$ برای بدست آوردن T

بهینه در حالت الف قضیه ۱ به شکل زیر تعریف می‌شود.

جدول (۱): مقدار بینه طول دوره بازنگری موجودی (قضیه ۱)

وضعیت	$TRC(T^*)$	T^*
$\Delta_1 \leq 0, \Delta_3 < 0$	$TRC_1(T_1)$	T_1
$\Delta_1 \leq 0, \Delta_3 \geq 0$	$\min\{TRC_1(T_1), TRC_3(T_3)\}$	T_3 یا T_1
$\Delta_1 > 0, \Delta_2 \leq 0, \Delta_3 \geq 0$	$\min\{TRC_2(T_2), TRC_3(T_3)\}$	T_3 یا T_2
$\Delta_1 > 0, \Delta_2 \leq 0, \Delta_3 < 0$	$TRC_2(T_2)$	T_2
$\Delta_2 > 0, \Delta_3 \geq 0$	$\min\{TRC_2(T_w), TRC_3(T_3)\}$	T_3 یا T_w
$\Delta_2 > 0, \Delta_3 < 0$	$TRC_2(T_w)$	T_w

بدیهی است که اگر $M < T_w$ باشد $\Delta_s < \Delta_6$ خواهد بود. در نتیجه لم ۶ به صورت زیر تعریف می‌شود:

لم ۶:

(الف) اگر $T = T_6$ باشد $\Delta_s \leq 0 \leq \Delta_6$ در نقطه حدی $TRC_6(T)$ دارای مقدار کمینه است که $T_6 \in [M, T_w]$ بوده و در رابطه (۳۵) صدق می‌کند.

(ب) اگر $T = M$ باشد $\Delta_s > 0$ در نقطه حدی $TRC_6(T)$ دارای مقدار کمینه است.

(ج) اگر $T \in [M, T_w]$ باشد $\Delta_s < 0$ نقطهای نظری $TRC_6(T)$ را کمینه کند وجود ندارد.

اثبات لم ۶ مشابه لم ۱ است.

در نهایت شرط لازم برای کمینه‌شدن $TRC_7(T)$ برابر است. در نتیجه داریم:

$$\begin{aligned} & -A - \frac{(h + P\theta)D}{\theta^2} [e^{\theta T} - \theta T - 1] \\ & + D \frac{(h + P\theta)T - C}{\theta^2} [\theta e^{\theta T} - \theta] + CDT e^{\theta T} \\ & - \frac{i_k CD}{\theta^2} [e^{\theta T} (\alpha\theta + 1 - \theta T) - \alpha\theta (e^{\theta T} - 1) - 1] \\ & + \frac{i_e PDM^2}{2} = 0 \end{aligned} \quad (37)$$

برای این‌که نشان دهیم مقدار منحصر‌فرد T در بازه $[M, T_w]$ وجود دارد که $TRC_7(T)$ را کمینه می‌کند، Δ_7 به شکل زیر تعریف می‌شود:

$$\begin{aligned} \Delta_7 = & -A - \frac{(h + P\theta)D}{\theta^2} [e^{\theta M} - \theta M e^{\theta M} - 1] \\ & - \frac{CD}{\theta^2} [\theta e^{\theta M} - \theta] + CDM e^{\theta M} + \frac{i_e PDM^2}{2} \\ & - \frac{i_k CD}{\theta^2} [e^{\theta M} (\alpha\theta + 1 - \theta M) - \alpha\theta (e^{\theta M} - 1) - 1] \end{aligned} \quad (38)$$

ب) اگر $\Delta_s < 0$ باشد $T = M$ در نقطه حدی $TRC_3(T)$ دارای مقدار کمینه است. اثبات لم ۵ مشابه لم ۱ است.

$$\begin{aligned} & \text{شرط لازم برای کمینه‌شدن } TRC_6(T) \text{ برابر است. بنابراین رابطه (۳۵) نتیجه می‌شود.} \\ & -A - \frac{(h + P\theta)D}{\theta^2} [e^{\theta T} - \theta T - 1] + CDT e^{\theta T} \\ & + D \frac{(h + P\theta)T - C}{\theta^2} [\theta e^{\theta T} - \theta] + \frac{i_e PDM^2}{2} \\ & - \frac{i_k CD}{\theta^2} \left\{ \begin{array}{l} \left[(1 - \alpha)e^{2\theta T} (1 - 2\theta T) \right] \\ -(\ln[(1 - \alpha)e^{\theta T} + \alpha]) \\ \left[\alpha e^{\theta T} (1 - \theta T) + 1 - \alpha \right] \\ + \alpha e^{\theta T} (1 - \theta T) \\ + \frac{(1 - \alpha)\theta e^{\theta T}}{(1 - \alpha)e^{\theta T} + \alpha} \left[\alpha T e^{\theta T} \right] \\ + e^{\theta(T-M)} (1 - \theta T) + \theta M - 1 \end{array} \right\} = 0 \end{aligned} \quad (35)$$

برای این‌که نشان دهیم مقدار منحصر‌فرد T در بازه $[M, T_w]$ وجود دارد که $TRC_6(T)$ را کمینه می‌کند، Δ_6 به شکل زیر تعریف می‌شود:

$$\begin{aligned} \Delta_6 = & -A - \frac{(h + P\theta)D}{\theta^2} [e^{\theta T_w} - \theta T_w e^{\theta T_w} - 1] \\ & - \frac{CD}{\theta^2} [\theta e^{\theta T_w} - \theta] + CDT_w e^{\theta T_w} + \frac{i_e PDM^2}{2} \\ & - \frac{i_k CD}{\theta^2} \left\{ \begin{array}{l} \left[(1 - \alpha)e^{2\theta T_w} (1 - 2\theta T_w) \right] \\ -(\ln[(1 - \alpha)e^{\theta T_w} + \alpha]) \\ \left[\alpha e^{\theta T_w} (1 - \theta T_w) + 1 - \alpha \right] \\ + \alpha e^{\theta T_w} (1 - \theta T_w) \\ + \frac{(1 - \alpha)\theta e^{\theta T_w}}{(1 - \alpha)e^{\theta T_w} + \alpha} \left[\alpha T_w e^{\theta T_w} \right] \\ + e^{\theta(T_w-M)} (1 - \theta T_w) + \theta M - 1 \end{array} \right\} = 0 \end{aligned} \quad (36)$$

ب) اگر $\Delta_7 > 0$ باشد نقطه‌ای نظری (T) که $T \in [M, T_w]$ را کمینه کند وجود ندارد.

ج) اگر $\Delta_8 < 0$ باشد نقطه‌ای نظری (T) که $T \in [M, T_w]$ را کمینه کند وجود ندارد. اثبات لم ۷ مشابه لم ۱ است.

از آنجائی که $M < T_w$ است $\Delta_5 < \Delta_6$ و $\Delta_8 < \Delta_7$ خواهد بود. با ترکیب لم‌های ۴-۷ و $TRC_3(M) = TRC_6(M)$ برای بهدست آوردن T بهینه در حالت ب قضیه ۲ به شکل زیر تعریف می‌شود. قضیه ۲: اگر $M < T_w$ باشد، مقدار بهینه طول دوره بازنگری موجودی (T^*) به شکل جدول (۲) محاسبه می‌شود.

$$\begin{aligned} \Delta_8 &= -A - \frac{(h + P\theta)D}{\theta^2} \left[e^{\theta T_w} - \theta T_w e^{\theta T_w} - 1 \right] \\ &\quad - \frac{CD}{\theta^2} \left[\theta e^{\theta T_w} - \theta \right] + CDT_w e^{\theta T_w} + \frac{i_e PDM^2}{2} \\ &\quad - \frac{i_k CD}{\theta^2} \left[e^{\theta T_w} (\alpha\theta + 1 - \theta T_w) - \alpha\theta(e^{\theta T_w} - 1) - 1 \right] \end{aligned} \quad (۳۹)$$

بدیهی است که اگر $M < T_w$ باشد $\Delta_5 < \Delta_8$ خواهد بود. در نتیجه لم ۷ به صورت زیر تعریف می‌شود:

لم ۷:

الف) اگر $\Delta_7 \leq 0 \leq \Delta_8$ باشد $TRC_7(T)$ در نقطه $T = T_7$ دارای مقدار کمینه می‌باشد که $T_7 \in (M, T_w)$ بوده و در رابطه (۳۷) صدق می‌کند.

جدول (۲): مقدار بهینه طول دوره بازنگری موجودی (قضیه ۲)

وضعیت	$TRC(T^*)$	T^*
$\Delta_4 \leq 0, \Delta_5 \geq 0, \Delta_7 \leq 0, \Delta_8 \geq 0$	$\text{Min}\{TRC_4(T_4), TRC_5(T_5), TRC_7(T_7)\}$	T_7 یا $T_5 \leq T_4$
$\Delta_4 \leq 0, \Delta_5 \geq 0, \Delta_7 > 0$	$\text{Min}\{TRC_4(T_4), TRC_5(T_5)\}$	$T_5 \leq T_4$
$\Delta_4 \leq 0, \Delta_5 \geq 0, \Delta_8 < 0$	$\text{Min}\{TRC_4(T_4), TRC_5(T_5)\}$	$T_5 \leq T_4$
$\Delta_4 \leq 0, \Delta_5 < 0, \Delta_6 \geq 0, \Delta_7 \leq 0, \Delta_8 \geq 0$	$\text{Min}\{TRC_4(T_4), TRC_6(T_6), TRC_7(T_7)\}$	$T_7 \leq T_6 \leq T_4$
$\Delta_4 \leq 0, \Delta_5 < 0, \Delta_6 \geq 0, \Delta_7 > 0$	$\text{Min}\{TRC_4(T_4), TRC_6(T_6)\}$	$T_6 \leq T_4$
$\Delta_4 \leq 0, \Delta_5 < 0, \Delta_6 \geq 0, \Delta_8 < 0$	$\text{Min}\{TRC_4(T_4), TRC_6(T_6)\}$	$T_6 \leq T_4$
$\Delta_4 \leq 0, \Delta_6 < 0, \Delta_7 \leq 0, \Delta_8 \geq 0$	$\text{Min}\{TRC_4(T_4), TRC_7(T_7)\}$	$T_7 \leq T_4$
$\Delta_4 \leq 0, \Delta_6 < 0, \Delta_7 > 0$	$TRC_4(T_4)$	T_4
$\Delta_4 \leq 0, \Delta_6 < 0, \Delta_8 < 0$	$TRC_4(T_4)$	T_4
$\Delta_4 > 0, \Delta_5 \geq 0, \Delta_7 \leq 0, \Delta_8 \geq 0$	$\text{Min}\{TRC_4(T_w), TRC_5(T_5), TRC_7(T_7)\}$	$T_7 \leq T_5 \leq T_w$
$\Delta_4 > 0, \Delta_5 \geq 0, \Delta_7 > 0$	$\text{Min}\{TRC_4(T_w), TRC_5(T_5)\}$	$T_5 \leq T_w$
$\Delta_4 > 0, \Delta_5 \geq 0, \Delta_8 < 0$	$\text{Min}\{TRC_4(T_w), TRC_5(T_5)\}$	$T_5 \leq T_w$
$\Delta_4 > 0, \Delta_5 < 0, \Delta_6 \geq 0, \Delta_7 \leq 0, \Delta_8 \geq 0$	$\text{Min}\{TRC_4(T_w), TRC_6(T_6), TRC_7(T_7)\}$	$T_7 \leq T_6 \leq T_w$
$\Delta_4 > 0, \Delta_5 < 0, \Delta_6 \geq 0, \Delta_7 > 0$	$\text{Min}\{TRC_4(T_w), TRC_6(T_6)\}$	$T_6 \leq T_w$
$\Delta_4 > 0, \Delta_5 < 0, \Delta_6 \geq 0, \Delta_8 < 0$	$\text{Min}\{TRC_4(T_w), TRC_6(T_6)\}$	$T_6 \leq T_w$
$\Delta_4 > 0, \Delta_6 < 0, \Delta_7 \leq 0, \Delta_8 \geq 0$	$\text{Min}\{TRC_4(T_w), TRC_7(T_7)\}$	$T_7 \leq T_w$
$\Delta_4 > 0, \Delta_6 < 0, \Delta_7 > 0$	$TRC_4(T_w)$	T_w
$\Delta_4 > 0, \Delta_6 < 0, \Delta_8 < 0$	$TRC_4(T_w)$	T_w

- پس از محاسبه T_0 با استفاده از T_7 ، در صورتی که $M < T_0$ نباشد، T_7 از محاسبات حذف شده و هزینه متناظر با آن در محاسبه هزینه بهینه مدنظر قرار نمی‌گیرد. با استفاده از قضیه ۱ و ۲ الگوریتم حل مسئله موجودی حاضر به شکل زیر تعریف می‌شود.

با توجه به باره‌های ممکن در محاسبه $TRC_7(T)$ و $TRC_6(T)$ که در بخش مدلسازی ریاضی ارائه گردید: - پس از محاسبه T_0 با استفاده از T_6 ، در صورتی که $M > T_0$ نباشد، T_6 از محاسبات حذف شده و هزینه متناظر با آن در محاسبه هزینه بهینه مدنظر قرار نمی‌گیرد.

جدول (۳) : نتایج عددی حاصل از مقادیر مختلف پارامترها به ازای

$\theta = 0.05$					
α	W	C	T^*	Q^*	$TRC^*(T^*)$
۱۰	۱۰۰	$T_1 = 0.2691$	۲۷۸.۷۰۷	۹۸۰.۵۲۱	
		$T_2 = 0.2594$	۲۷۱.۰۹۶	۱۱۶۰.۷۴۲	
		$T_2 = 0.2521$	۲۶۴.۹۶۲	۱۳۷۷.۶۷۱	
۰.۲	۲۰۰	$T_2 = 0.2399$	۲۴۰.۰۹۱	۱۶۰۴۳.۱۷	
		$T_2 = 0.2294$	۲۳۱.۷۱۳	۱۷۰۱۱.۱۲	
		$T_1 = 0.2176$	۲۲۲.۰۸۷	۱۷۸۰.۹۷۹	
۰.۵	۳۰۰	$T_3 = 0.2047$	۲۱۵.۸۶۸	۱۹۰۵۴.۹۹	
		$T_3 = 0.2026$	۲۰۵.۱۳۲	۲۰۰۵۱.۸۸	
		$T_5 = 0.1621$	۱۹۶.۱۰۴	۲۱۰۵۸.۳۷۸	
۰.۸	۴۰۰	$T_1 = 0.2691$	۲۷۸.۷۰۷	۹۸۰.۵۲۱	
		$T_2 = 0.2594$	۲۷۱.۰۹۶	۱۱۶۰.۷۴۲	
		$T_2 = 0.2521$	۲۶۴.۹۶۲	۱۳۷۷۷.۶۷	
۱۰	۵۰۰	$T_2 = 0.2399$	۲۴۰.۰۹۱	۱۶۰۴۳.۱۷	
		$T_2 = 0.2294$	۲۳۱.۷۱۳	۱۷۰۱۱.۱۲	
		$T_2 = 0.2176$	۲۲۲.۰۸۷	۱۷۰۳۷.۳۲	
۱۰	۶۰۰	$T_5 = 0.1845$	۲۲۲.۴۵۴	۱۷۳۳۱.۰۷	
		$T_5 = 0.1796$	۲۱۷.۴۶۶	۱۸۲۹۳.۸۹	
		$T_5 = 0.2031$	۲۰۵.۴۹۸	۱۹۵۳۲.۵۸	
۱۰	۷۰۰	$T_1 = 0.2691$	۲۷۸.۷۰۷	۹۸۰.۵۲۱	
		$T_2 = 0.2594$	۲۷۱.۰۹۶	۱۱۶۰.۷۴۲	
		$T_2 = 0.2521$	۲۶۴.۹۶۲	۱۳۷۷۷.۶۷	
۱۰	۸۰۰	$T_2 = 0.2399$	۲۴۰.۰۹۱	۱۶۰۴۳.۱۷	
		$T_2 = 0.2294$	۲۳۱.۷۱۳	۱۷۰۱۱.۱۲	
		$T_2 = 0.2176$	۲۲۲.۰۸۷	۱۷۰۳۷.۳۲	
۱۰	۹۰۰	$T_5 = 0.2299$	۲۲۲.۷۴۸	۱۷۱۱۱.۷۹	
		$T_5 = 0.2094$	۲۲۹.۴۴۶	۱۷۲۰۴.۶۲۵	
		$T_5 = 0.1997$	۲۱۸.۸۱۱	۱۷۸۲۷.۶۲۹	

۵- نتیجه‌گیری

در این پژوهش مطالعه چانگ و همکاران [۴] با در نظر داشتن زوال موجودی توسعه داده شده است. فرض بر این است که پرداخت معوقه وابسته به حجم سفارش بوده و در شرایطی که این میزان از حجم معینی کمتر باشد پرداخت معوقه به شکل جزئی و در غیر این صورت به شکل کلی مجاز خواهد بود. برای تعیین پاسخ بهینه و منحصر بفرد لامها و قضایای متعددی تعریف شده که در ایجاد الگوریتم حل ارائه شده به کار بسته شده است. در پایان برای نمایش اعتبار مدل ارائه شده و کارائی روش حل مورد استفاده به ارائه تعدادی مسئله نمونه و تحلیل نتایج حاصل پرداخته ایم. مدل ارائه شده از جنبه‌های متعددی

الگوریتم حل:

گام ۱- مقادیر T_w و M را مقایسه کنید. اگر $M \geq T_w$ باشد به گام ۲ و در غیر این صورت به گام ۴ بروید.

گام ۲- با استفاده از معادلات (۲۸) و (۳۰) و (۳۲) مقادیر Δ_1 و Δ_2 و Δ_3 را محاسبه نمایید؛ براساس قضیه ۱، T^* و $TRC(T^*)$ را محاسبه کرده و به گام ۴ بروید.

گام ۳- با استفاده از معادلات (۳۳) و (۳۴) و (۳۶) و (۳۸) و (۳۹) مقادیر Δ_4 و Δ_5 و Δ_6 و Δ_7 و Δ_8 را محاسبه نمایید؛ براساس قضیه ۲، T^* و $TRC(T^*)$ را محاسبه کرده و به گام ۴ بروید.

گام ۴- پایان.

۴- نتایج عددی

در این بخش برای نمایش نتایج محاسباتی، مسئله مورد استفاده در پژوهش [۲۲] مورد استفاده قرار گرفته است. با این تفاوت که $P = ۰.۰۵$ ، ۰.۱۵ و نرخ زوال $\theta = ۰.۰۵$ است. با استفاده از پارامترهای $A = ۱۰۰۰$ دلار بر سفارش، $D = ۱۰۰۰$ واحد در سال، $h = ۰.۱$ دلار بر واحد بر سال، $i_c = ۰.۰۷$ دلار بر سال، $i_e = ۰.۰۲$ دلار بر سال، $W = ۰.۲۵$ سال، $M = ۱۰۰۰$ ، ۲۰۰۰ ، ۳۰۰۰ و ۴۰۰۰ است. نتایج محاسباتی به شکل جداول (۳)، (۴) و (۵) است.

براساس نتایج عددی نمایش داده شده در جدول (۳)، موارد زیر

قابل نتیجه‌گیری است:

۱. اگر میزان سفارش از اندازه W کمتر باشد در سطح ثابت W و C و θ ، با افزایش α ، حجم سفارش (Q) و طول دوره بازنگری موجودی (T) افزایش و هزینه کل سیستم (TRC) کاهش می‌یابد. در صورتی که حجم سفارش بیشتر از W باشد تغییرات α تأثیری روی مقادیر Q و T و TRC نخواهد داشت.

۲. در سطح ثابت α و θ ، با افزایش W حجم سفارش (Q) و طول دوره بازنگری موجودی (T) کاهش و هزینه کل سیستم (TRC) افزایش می‌یابد. به عبارت دیگر در این حالت فروشنده به جای استفاده از امکان پرداخت معوقه از شکل جزئی آن استفاده می‌کند.

۳. در سطح ثابت α و W ، با افزایش هزینه خرید C ، حجم سفارش (Q) و طول دوره بازنگری موجودی (T) کاهش و هزینه کل سیستم (TRC) افزایش می‌یابد.

۴. در سطح ثابت α و C ، با افزایش نرخ زوال θ ، حجم سفارش (Q) و طول دوره بازنگری موجودی (T) کاهش و هزینه کل سیستم (TRC) افزایش می‌یابد.

جدول (۵): نتایج عددی حاصل از مقادیر مختلف پارامترها به ازای

$$\theta = 0.15$$

α	W	C	T^*	Q^*	$TRC^*(T^*)$
۱۰			$T_1 = .1862$	۱۹۰.۴۴۹	۱۲۱۱۸.۷۹
۱۰۰	۲۰		$T_2 = .1786$	۱۸۵.۲۴۹۵	۱۴۳۴۶.۲۵
۳۰			$T_2 = .1742$	۱۸۱.۰۵۷	۱۶۰۳۴.۱۹
۱۰			$T_3 = .1657$	۱۷۲.۲۲۳	۱۹۸۲۸.۶۴
۰.۲	۲۰۰	۲۰	$T_3 = .1589$	۱۶۴.۰۱۲	۲۰۹۲۳.۲۳
۳۰			$T_5 = .1479$	۱۵۲.۴۴۲	۲۲۰۱۲.۱۱
۱۰			$T_3 = .1371$	۱۴۷.۵۰۹	۲۳۵۵۱.۱۱
۳۰۰	۲۰		$T_3 = .1346$	۱۴۰.۱۷۴	۲۴۷۸۳.۲۲
۳۰			$T_5 = .1286$	۱۳۴.۰۰۴	۲۶۰۲۷.۲۱
۱۰			$T_1 = .1862$	۱۹۰.۴۴۹	۱۲۱۱۸.۷۹۹
۱۰۰	۲۰		$T_2 = .1786$	۱۸۵.۲۴۹	۱۴۳۴۶.۲۵
۳۰			$T_2 = .1742$	۱۸۱.۰۵۷	۱۶۰۳۴.۱۹۹
۱۰			$T_3 = .1688$	۱۷۶.۴۴۱	۱۹۰.۵۳.۳۴
۰.۵	۲۰۰	۲۰	$T_3 = .1573$	۱۶۸.۱۱۲	۲۰۳۲۰.۴۲
۳۰			$T_3 = .1542$	۱۶۰.۷۹۹	۲۱۰۵۷.۳۷
۱۰			$T_5 = .1482$	۱۵۲.۶۹۳	۲۱۴۲۰.۴۳
۳۰۰	۲۰		$T_5 = .1385$	۱۴۸.۶۰۲	۲۲۶۱۰.۳۴
۳۰			$T_5 = .13۰۲$	۱۴۰.۴۲۴	۲۴۱۴۱.۳۹
۱۰			$T_1 = .1862$	۱۹۰.۴۴۹	۱۲۱۱۸.۷۹
۱۰۰	۲۰		$T_2 = .1786$	۱۸۵.۲۴۹	۱۴۳۴۶.۲۵
۳۰			$T_2 = .1742$	۱۸۱.۰۵۷	۱۶۰۳۴.۲۰
۱۰			$T_3 = .1701$	۱۷۹.۰۵۶	۱۸۲۰۴.۰۲
۰.۸	۲۰۰	۲۰	$T_5 = .16۳۲$	۱۷۱.۳۳۸	۱۹۴۷۳.۲۸
۳۰			$T_5 = .1۸۶۴$	۱۶۳.۲۲۵	۲۰۹۵۰.۱۳
۱۰			$T_5 = .1۵۰۱$	۱۵۹.۰۴۴	۲۱۱۴۹.۴۱
۳۰۰	۲۰		$T_5 = .1۴۹۷$	۱۵۶.۷۸۸	۲۱۲۸۴.۱۴
۳۰			$T_5 = .1۴۰۳$	۱۴۹.۵۲۱	۲۲۰۳۴.۱۴

- [3] Begum, R., Sahoo, R. R., Sahu, S. K. (2012). A replenishment policy for items with price-dependent demand, time-proportional deterioration and no shortages. International Journal of Systems Science, 43, 5, 903-910.
- [4] Chung, K. J., Lin, S. D., Srivastava, H. M. (2013). The inventory models under conditional trade credit in a supply chain system. Applied Mathematical Modelling, 37, 24, 10036-10052.
- [5] Seifert, D., Seifert, R. W., Protopappa-Sieke, M. (2013). A review of trade credit literature: Opportunities for research in operations. European Journal of Operational

قابل توسعه است که از این میان می‌توان به مدل‌سازی پرداخت معوقه به شکل دو سطحی، در نظر داشتن سایر حالت‌های نرخ زوال از جمله نمائی و واپول، امکان کمبود در سیستم و مدل‌سازی تابع تقاضا به صورت وابسته به زمان و یا قیمت اشاره کرد.

جدول (۴): نتایج عددی حاصل از مقادیر مختلف پارامترها به ازای

$$\theta = 0.1$$

α	W	C	T^*	Q^*	$TRC^*(T^*)$
۱۰			$T_2 = .2296$	۲۳۲.۲۵۶	۱۱۰۱۷.۰۹
۱۰۰	۲۰		$T_2 = .22۲۴$	۲۲۵.۹۱۴	۱۳۰۴۲.۰۵۱
۳۰			$T_2 = .21۸۴$	۲۲۰.۸۰۲	۱۵۰۳۱.۰۹
۱۰			$T_3 = .20۹۹$	۲۱۰.۰۲۱	۱۸۰۲۶.۰۴۳
۰.۲	۲۰۰	۲۰	$T_3 = .20۱۸$	۲۰۲.۷۸۱	۱۹۰۲۱.۱۲۳
۳۰			$T_5 = .18۴۲$	۱۸۵.۹۰۶	۲۰۰۱۱.۰۰۵
۱۰			$T_3 = .17۸۳$	۱۷۹.۸۹	۲۱۴۱۰.۱۰۲
۳۰۰	۲۰		$T_3 = .16۹۵$	۱۷۰.۹۴۴	۲۲۰۲۰.۲۰۴
۳۰			$T_5 = .16۲۱$	۱۶۳.۴۲	۲۳۶۶۱.۰۹۹
۱۰			$T_2 = .22۹۶$	۲۳۲.۲۵۶	۱۱۰۱۷.۰۹
۱۰۰	۲۰		$T_2 = .22۲۴$	۲۲۵.۹۱۴	۱۳۰۴۲.۰۵۱
۳۰			$T_2 = .21۸۴$	۲۲۰.۸۰۲	۱۵۰۳۱.۰۹
۱۰			$T_3 = .20۹۹$	۲۱۰.۰۲۱	۱۸۰۲۶.۰۴۳
۰.۵	۲۰۰	۲۰	$T_3 = .20۱۸$	۲۰۲.۷۸۱	۱۹۰۲۱.۱۲۳
۳۰			$T_3 = .19۴۲$	۱۹۶.۰۹۷	۱۹۱۴۳.۰۶۶
۱۰			$T_5 = .18۴۵$	۱۸۶.۲۱۲	۱۹۴۷۳.۱۱۷
۳۰۰	۲۰		$T_5 = .17۹۶$	۱۸۱.۲۲۲	۲۰۰۵۴.۹۴۳
۳۰			$T_5 = .16۹۸$	۱۷۱.۲۴۹	۲۱۹۴۶.۷۲۳
۱۰			$T_2 = .22۹۶$	۲۳۲.۲۵۶	۱۱۰۱۷.۰۹
۱۰۰	۲۰		$T_2 = .22۲۴$	۲۲۵.۹۱۴	۱۳۰۴۲.۰۵۱
۳۰			$T_2 = .21۸۴$	۲۲۰.۸۰۲	۱۵۰۳۱.۰۹
۱۰			$T_3 = .20۹۹$	۲۱۰.۰۲۱	۱۸۰۲۶.۰۴۳
۰.۸	۲۰۰	۲۰	$T_3 = .20۱۸$	۲۰۲.۷۸۱	۱۹۰۲۱.۱۲۳
۳۰			$T_3 = .19۴۲$	۱۹۶.۰۹۷	۱۹۱۴۳.۰۶۶
۱۰			$T_5 = .18۴۵$	۱۸۶.۲۱۲	۱۹۴۷۳.۱۱۷
۳۰۰	۲۰		$T_5 = .17۹۶$	۱۸۱.۲۲۲	۲۰۰۵۴.۹۴۳
۳۰			$T_5 = .16۹۸$	۱۷۱.۲۴۹	۲۱۹۴۶.۷۲۳
۱۰			$T_2 = .22۹۶$	۲۳۲.۲۵۶	۱۱۰۱۷.۰۹
۱۰۰	۲۰		$T_2 = .22۲۴$	۲۲۵.۹۱۴	۱۳۰۴۲.۰۵۱
۳۰			$T_2 = .21۸۴$	۲۲۰.۸۰۲	۱۵۰۳۱.۰۹
۱۰			$T_3 = .20۹۹$	۲۱۰.۰۲۱	۱۸۰۲۶.۰۴۳
۰.۸	۲۰۰	۲۰	$T_3 = .20۱۸$	۲۰۲.۷۸۱	۱۹۰۲۱.۱۲۳
۳۰			$T_3 = .19۷۱$	۱۹۹.۰۵۵	۱۹۰۵۰.۱۲۲
۱۰			$T_5 = .19۲۱$	۱۹۳.۹۵۷	۱۹۲۲۶.۷۳۱
۳۰۰	۲۰		$T_5 = .18۹۴$	۱۹۱.۲۰۵	۱۹۳۳۱.۰۴۰
۳۰			$T_5 = .1۸۰۷$	۱۸۲.۳۴۲	۲۰۰۳۱.۰۴۴

مراجع

- [1] Lou, K. R., Wang, L. (2013). Optimal lot-sizing policy for a manufacturer with defective items in a supply chain with up-stream and down-stream trade credits. Computers & Industrial Engineering, 66, 4, 1125-1130.
- [2] Chang, C. T., Teng, J. T., Goyal, S. K. (2008). Inventory lot-size models under trade credits: a review. Asia-Pacific Journal of Operational Research, 25, 01, 89-112.

- 46, 5, 658-662.
- [24] Jamal, A. M. M., Sarker, B. R., Wang, S. (1997). An ordering policy for deteriorating items with allowable shortage and permissible delay in payment. Journal of the Operational Research Society, 48, 8, 826-833.
- [25] Sarker, B. R., Jamal, A. M. M., Wang, S. (2000). Supply chain models for perishable products under inflation and permissible delay in payment. Computers & Operations Research, 27, 1, 59-75.
- [26] Chang, H. J., Hung, C. H., Dye, C. Y. (2001). An inventory model for deteriorating items with linear trend demand under the condition of permissible delay in payments. Production planning & control, 12, 3, 274-282.
- [27] Yang, H. L. (2004). Two-warehouse inventory models for deteriorating items with shortages under inflation. European Journal of Operational Research, 157, 2, 344-356.
- [28] Zhou, Y. W., Yang, S. L. (2005). A two-warehouse inventory model for items with stock-level-dependent demand rate. International Journal of Production Economics, 95, 2, 215-228.

ضمیمه:

برای اثبات لم ۱ به شکل زیر تعریف می‌شود:

$$\begin{aligned} F_1(T) = & -A - \frac{(h + P\theta)D}{\theta^2} [e^{\theta T} - \theta T - 1] \\ & + D \frac{(h + P\theta)T - C}{\theta^2} [\theta e^{\theta T} - \theta] + CDT e^{\theta T} \\ & + \frac{I_k CD}{\theta^2} [\theta T e^{\theta(T-M)} - e^{\theta(T-M)} - \theta M + 1] \\ & + \frac{I_e PDM^2}{2} \end{aligned} \quad (\text{A1})$$

با مشتق‌گیری از $F_1(T)$ در بازه $T \in [M, \infty)$ داریم:

$$\frac{dF_1(T)}{dT} = (h + P\theta + C\theta)e^{\theta T_1} + I_k C e^{\theta(T_1-M)} \quad (\text{A2})$$

بنابراین $F_1(T)$ در بازه $T \in [M, \infty)$ اکیداً صعودی است. از رابطه A1 داریم:

$$F_1(M) = \Delta_1, \quad \lim_{T \rightarrow \infty} F_1(T) = \infty \quad (\text{A3})$$

در نتیجه اگر $F_1(M) = \Delta_1 \leq 0$ باشد با استفاده از نظریه مقدار میانی می‌توان اظهار کرد که مقدار منحصرفردی نظیر $T_1 \in [M, \infty)$ وجود دارد به نحوی که $F_1(T_1) = 0$ باشد. به علاوه با مشتق‌گیری مرتبه دوم از $TRC_1(T)$ در نقطه T_1 داریم:

$$\begin{aligned} \frac{d^2 TRC_1(T)}{dT^2} \Big|_{T=T_1} &= \\ \frac{D}{T_1} \left[(h + P\theta + C\theta)e^{\theta T_1} + I_k C e^{\theta(T_1-M)} \right] &> 0 \end{aligned} \quad (\text{A4})$$

- Research, 23¹, 2, 245-256.
- [6] Seifert, D., Seifert, R. W., Protopappa-Sieke, M. (2013). A review of trade credit literature: Opportunities for research in operations. European Journal of Operational Research, 23¹, 2, 245-256.
- [7] Haley, C. W., Higgins, R. C. (1973). Inventory policy and trade credit financing. Management Science, 20, 4-Part-I, 464-471.
- [8] Kingsman, B. G. (1983). The effect of payment rules on ordering and stockholding in purchasing. Journal of the Operational Research society, 34, 11, 1085-1098.
- [9] Chapman, C. B., Ward, S. C., Cooper, D. F., & Page, M. J. (1984). Credit policy and inventory control. Journal of the Operational Research Society, 35, 12, 1055-1065.
- [10] Goyal, S. K. (1985). Economic order quantity under conditions of permissible delay in payments. Journal of the Operational Research Society, 36, 4, 335-338.
- [11] Ventura, E., Williams, T., Smith, V. L., Machhol, R. E., & Goyal, S. K. (1985). Letters and viewpoints. The Journal of the Operational Research Society, 36, 10, 965-967.
- [12] Teng, J. T. (2002). On the economic order quantity under conditions of permissible delay in payments. Journal of the Operational Research Society, 53, 8, 915-918.
- [13] Dave, U. (1985). Letters and viewpoints on Economic order quantity under conditions of permissible delay in payments. Journal of the Operational Research Society, 36, 11, 1069-1070.
- [14] Liao, H. C., Tsai, C. H., Su, C. T. (2000). An inventory model with deteriorating items under inflation when a delay in payment is permissible. International Journal of Production Economics, 63, 2, 207-214.
- [15] Jaggi, C. K., Aggarwal, K. K., Goel, S. K. (2007). Retailer's optimal ordering policy under two stage trade credit financing. Advanced modeling and optimization, 9, 1, 67-80.
- [16] Huang, Y. F., Hsu, K. H. (2008). An EOQ model under retailer partial trade credit policy in supply chain. International Journal of Production Economics, 112, 2, 655-664.
- [17] Soni, H., Shah, N. H. (2008). Optimal ordering policy for stock-dependent demand under progressive payment scheme. European Journal of Operational Research, 184, 1, 91-100.
- [18] Chen, L. H., & Kang, F. S. (2010). Integrated inventory models considering the two-level trade credit policy and a price-negotiation scheme. European Journal of Operational Research, 205, 1, 47-58.
- [19] Khouja, M., Mehrez, A. (1996). Optimal inventory policy under different supplier credit policies. Journal of manufacturing Systems, 15, 5, 334-339.
- [20] Shinn, S. W., Hwang, H. (2003). Optimal pricing and ordering policies for retailers under order-size-dependent delay in payments. Computers & Operations Research, 30, 1, 35-50.
- [21] Ouyang, L. Y., Ho, C. H., Su, C. H. (2008). Optimal strategy for an integrated system with variable production rate when the freight rate and trade credit are both linked to the order quantity. International Journal of Production Economics, 115, 1, 151-162.
- [22] Huang, Y. F. (2007). Economic order quantity under conditionally permissible delay in payments. European Journal of Operational Research, 176, 2, 911-924.
- [23] Aggarwal, S. P., Jaggi, C. K. (1995). Ordering policies of deteriorating items under permissible delay in payments. Journal of the Operational Research Society,

بنابراین $T_1 \in [M, \infty)$ پاسخ بهینه $TRC_1(T)$ منحصر بفرد است.

از طرفی اگر $0 < T \in [M, \infty)$ باشد به ازای هر $F_1(M) = \Delta_1$

$$\text{داریم } F_1(T) > 0 \quad \text{در نتیجه} \quad \frac{d^2 TRC_1(T)}{dT^2} = \frac{F_1(T)}{T^2} > 0$$

تابعی اکیداً صعودی در بازه $[M, \infty)$ است. پس

$TRC_1(T)$ در نقطه‌ی $T = M$ دارای مقدار کمینه است. بدین

ترتیب اثبات کامل می‌شود.

An economic order quantity model under partial trade credit linked to order quantity for deteriorating items

N. Pourmohammad Zia, A.A. Taleizadeh*

Department of Industrial Engineering, University of Tehran, Tehran, Iran

ARTICLE INFO

Article history:

Received 21 December 2013
Accepted 6 July 2014

ABSTRACT

This paper proposes a model, which aims to analyze the partial trade credit financing in a supply chain by economic order quantity-based model for deteriorating items. If the order quantity is more than a specified quantity fully permissible delayed payment is possible, otherwise partial trade credit is offered. Selling and purchasing costs are not equal and interest charged in stocks is not necessarily greater than interest earned on investment. In order determine the unique and optimum solution several lemmas and theorems are defined. Finally to show validity of the proposed model and applicability of developed algorithm, experimental results are provided.

Keywords:

Inventory models
Economic order quantity
Partial trade credit
Linked to order trade credit
Deterioration

* Corresponding author. Ata Allah Taleizadeh
Tel.: 021-82084486; E-mail addresses: taleizadeh@ut.ac.ir